

[Brorsen.]

hvad man ogsaa kan faa oppe i Biblioteket: Oplysninger om Forfatninger og Grundlove rundt om i mange forskellige Lande.

Da jeg første Gang havde Ordet, havde jeg Lejlighed til — og jeg mener, det har sin Betydning — at referere, hvorledes man havde ordnet sig i en Række Lande, som vi her i Danmark kan sammeligne os med. Og Forholdet er jo det, hvad der fremgik af mine Udtalelser, at i alt Fald i de fleste Lande har man et Tokammerssystem, som vi har det her i Danmark. Paa visse Punkter har Forfatningerne Lighed med hinanden, men de er naturligvis noget forskellige, og den Forfatning, vi lever under for Øjeblikket, er jo ogsaa noget for sig. Den er bygget op paa den almindelige Valgret. Der er ingen, der vil bestride, at der er almindelig Valgret til begge Rigsdagens Ting. Vi har søgt at gøre Grundlaget saa ens som muligt, men nogen Forskel maa der jo være, hvis der overhovedet skal være Mening i Tingene — og vi mener, at der er god Mening i at have et Tokammerssystem —, og den eneste Forskel er Valgretsaldere, der er noget højere til Landstinget end til Folketinget. Der er ikke det mindste i Vejen for, i det Øjeblik et Flertal her i Folketinget ikke er et tilfældigt Flertal, men er et Flertal, der vil holde sig, da at gaa til en Ændring. Det er jo udtalt, ikke mindst fra socialdemokratisk Side, at de naturligvis var overbevist om, at den Udvikling, vi havde været inde i de sidste Aar, vilde fortsætte —, men det kan jo være, det er politisk Pral; jeg skal for mit Vedkommende ikke give mig til at spaa om Fremtiden. Jeg forstod af den højtærede Statsministers Udtalelser, at han var af den Anskuelse, at allerede i Løbet af ganske kort Tid vilde de nuværende Regeringspartier have Flertal i begge Rigsdagens Ting, og saa skulde man jo egentlig synes, set fra Regeringens Synspunkt, at de kunde vente den Smule Tid, der er tilbage. Jeg forstaa, at allerede i 1936 er vi efter de Herrers Opfattelse inde i en Tilstand, hvor de vil beherske Flertallet ikke alene her i Folketinget, men ogsaa i Landstinget, altsaa i Rigsdagen i det hele taget, og saa meget mindre Grund er der da til, at man fra den Side ønsker, at vi netop i Aar skal tage fat paa hele dette Spørgsmaal.

Jeg har haft Lejlighed til at udtale — og jeg vil gerne understrege det nu —, at det, at der er forskelligt politisk Flertal i Folketing og Landsting, som der er i Øjeblikket, ikke kan være tilstrækkelig Begrund-

delse for, at vi nu skal ud i en ny Grundlovs-kamp. Vi maa fra Venstres Side have Lov at gøre opmærksom paa, at efter Systemskiftet i 1901 havde vi ogsaa forskellige politiske Flertal i de to Ting, idet Venstre havde Magten her i Folketinget, medens derimod de konservative Partier dannede en kompakt Majoritet i Landstinget. Men til Trods derfor — det er der jo ingen, der vil nægte — blev der gennemført en Række betydningsfulde Love paa mange forskellige Omraader, paa det kommunalpolitiske Omraade, det skattepolitiske Omraade, Nydannelser paa det sociale Omraade, saa jeg mener egentlig, det er tilstrækkeligt Bevis paa, at der kan for Tiden, som der kunde dengang, regeres, selv om der er et forskelligt politisk Flertal i de to Ting. Det var maaske derfor rigtigst, om den nuværende Regering vilde rette Behøjelse mod sig selv for ikke at have magtet Opgaven, ikke at have haft Evnen eller Villien til at udjævne de Modsætninger, som kan opstaa, og som er opstaaet mellem de to Ting, Rigsdagen bestaar af. Her nytter det ikke at spille fornærmet! Der er ingen anden Vej frem; Hr. Statsminister, end at der maa forhandles mellem Tingene, og det er først og fremmest Statsministerens Opgave at være Mægler og søge at udjævne de Uoverensstemmelser, der angaaende vigtige Sager kan opstaa.

Det fremgik af de Udtalelser, som blev fremsat af Socialdemokratiets Ordfører, første Gang han havde Ordet, og jeg tror for øvrigt, det er blevet gentaget fra anden Side, at her er der egentlig kun Tale om et første Skridt, at vi slet ikke er færdige med Grundlovsændringer, selv om vi vedtager dem, der her er stillet Forslag om, der kommer mange andre bagefter. Det blev udtalt af den socialdemokratiske Ordfører, ganske vist i en jeg vil ikke sige spagfærdig Bemærkning, men i hvert Fald i en Bemærkning, som kunde tyde paa, at det var noget i en Parentes, at de Grundlovsforslag, man fra socialdemokratisk Side havde fremme for en hel Del Aar siden, vilde man gennemføre ved første Lejlighed, naar man fik Magt dertil. Det vil altsaa sige, at vi skal have Republik her i Landet, at vi skal have Valgretsaldere nedsat til 21 Aar, at vi skal have Referendum og Folkeinitiativ og mange andre dejlige Ting. Ja, det er rart at faa det at vide! Hvis vi ikke skal nøjes med de Grundlovsændringer, der er Tale om her, men vi skal videre, lad os saa faa at vide, hvilket Endemaal man fra socialdemokratisk Side tænker sig. Det var altsaa